

Интервју Мирослава Лајчака за DER SPIEGEL: „Црвена линија“

The logo for DER SPIEGEL, consisting of the words "DER SPIEGEL" in white, uppercase, sans-serif font on a red rectangular background.

SPIEGEL: Националистичке странке су поново побиједиле на општинским изборима у БиХ. Да ли је концепт мултиетничке државе Хрвата, Муслимана и Срба дефинитивно пропао?

Лајчак: Дејтонски мировни споразум је окончао рат, али је врло тешко остварити његову филозофију мултиетничког друштва. На изборима су побиједили они који кажу: прво мој народ, а тек онда БиХ. Премијер Републике Српске, Милорад Додик, отворено каже да, када говори о економском развоју, нико га не слуша, али када повиче: „Не дамо Републику Српску“, сви аплаудирају.

SPIEGEL: Имате овлаштења да једноставно смијените оног који највише ремети мир, Додика. Шта вас у томе спречава?

Лајчак: То не би помогло Босни и Херцеговини. Умјесто да траже смјене, људи морају да схвате да националистички политичари блокирају њихов пут ка Европској унији.

SPIEGEL: Српски лидер Додик већ годинама пријети спровођењем референдума за независност његовог ентитета. Можете ли ви реално спријечити такво гласање?

Лајчак: Ми то не бисмо дозволили, јер би тиме била прекорачена црвена линија коју је поставила међународна заједница. Поред тога, Република Српска не би могла економски преживјети као независна држава. Међутим, Додик пријети да уништи Босну и Херцеговину на много једноставнији и законит начин, повлачењем својих министара и посланика из централних државних институција и преласком у опозицију. То би парализовало Парламент, не би било Владе и не би било Босне и Херцеговине. Нема Босне без српског народа.

SPIEGEL: Међународна заједница размишља о скором окончању своје војне мисије у Босни. Да ли је тај корак преурањен?

Лајчак: Ја се противим неправовременом повлачењу. Такав ограничен поглед на стање у БиХ базиран је искључиво на војној процјени ситуације, при чему се остављају политички аргументи по страни.

SPIEGEL: Шта ви можете да учините да прекинете владавину националиста?

Лајчак: Босна се мора култивисати на европски начин. Нити један политичар се неће усудити да говори против Европске уније. Али, људи у БиХ морају да схвате да националистички политичари представљају препреку за чланство у Европској унији. Морају им ускратити подршку. Када разговарам с људима широм БиХ, они ми говоре: „Доста нам је наших политичара. Пошаљите их у пустињу!“ Овакав начин размишљања се још увијек није пробио до гласачких листића.